

[Ivar Nørgaard]

helt klart taget forbehold over for anvendelsen af artikel 113.

Vi finder, at det, udenrigsministeren i dag har oplyst, og som jo ikke er nogen nyhed, som ministeren også selv siger, understreger, at der er overordentlig uklarhed om, hvordan denne artikel overhovedet skal forstås og kan anvendes. Kommissionen og Rådet har hver sin opfattelse, og i Rådet hersker der divergerende opfattelser.

Det er derfor socialdemokratiets standpunkt, at vi her i Danmark ikke i fremtiden bør anvende Romtraktatens artikel 113 til politisk begrundede sanktioner eller til udenrigspolitik i øvrigt. Vi tror, at vi kan klare os med artikel 224, og vi tror, at der er beredvilighed her i folketinget til hurtig optræden, hvis det skulle være nødvendigt med politisk begrundede sanktioner i fremtiden, hvad vi i øvrigt ikke er overvældende varme på.

Det næste spørgsmål drejer sig om vetoretten. Jeg mener ikke, at der rejst tvivl, heller ikke ved udenrigsministerens optræden, om, at den vetoret, der er hjemlet i Luxembourgforliget, stadig eksisterer, og den er stadig sammen med Romtraktaten det grundlag, på hvilket Danmark bygger sin markeds politik. Det har udenrigsministeren ved sin optræden, så vidt jeg kan se, ikke på nogen måde sat spørgsmålstegn ved, og det kan derfor også bekræfte, at vi stadig opfatter vetoretten som en af forudsætningerne for dansk medlemskab af EF.

Det tredje spørgsmål vedrører mandatafgivelsen. Det er jo den, der har vakt mest opmærksomhed og med rette, for her er altså sat spørgsmålstegn ved udenrigsministerens optræden. Jeg synes, det er interessant at se, hvordan borgerlige politikere og den borgerlige presse klynker over, at udenrigsministeren bliver stillet personligt til ansvar for det, vi mener han har gjort. Når man tænker på, hvad borgerlige politikere og den borgerlige presse har sagt og gjort vedrørende socialdemokratiske ministre, så virker det temmelig hyklerisk med alt det klynkeri, fordi man vil gøre ministeren personligt ansvarlig for, hvad han rent faktisk har et personligt ansvar for.

Det, der er det afgørende, er, at noget sådant ikke gentager sig, og derfor er det afgørende for os at få lavet så klare regler i markedsudvalget, at der hverken med den nuværende eller med nogen kommende udenrigsminister eller andre ministre kan opstå en så

kraftig tvivl som den, der her er opstået, hvor et lille flertal i markedsudvalget mener det absolut modsatte af et stort mindretal. Da det store mindretal repræsenteres af regeringen, og da det lille flertals marginalgruppe ikke vil drage ministeren til ansvar, er vi altså i en situation, hvor vi ikke kan komme videre rent parlamentarisk. Vi kan selvfølgelig henvise til, at noget sådant kan klares parlamentarisk, men det kan det jo altså ikke, som situationen er. Det afgørende er også, at man hindrer, at den slags opstår i fremtiden.

Som nævnt er der på socialdemokratisk foranledning nedsat et underudvalg under markedsudvalget, der nu har arbejdet i 14 dage med sagen, og jeg er overbevist om, at det vil lykkes dette underudvalg at nå frem til så klare regler og ordninger, at der skulle være særdeles gode muligheder for, at de bliver accepteret af det samlede markedsudvalg og af det samlede folketing, og at præsidiet også accepterer de nye regler for optræden, som bliver en konsekvens heraf.

Så er det da i hvert fald sådan, at man kan sige, at udenrigsministerens træden lidt ved siden af har været godt for noget.

Knud Østergaard (KF):

Det er af det lange forløb, denne sag efterhånden har haft, fremgået, at den nuværende regering har prøvet at følge den fremgangsmåde, som den tidligere regering fulgte i forhold til handelssanktioner over for Sovjetunionen. Endvidere har regeringen ment at være og faktisk været i overensstemmelse med markedsudvalgets flertal.

Hvad ligger der nu heri? Jo, heri ligger, at det var uden begejstring, regeringen gik med til anvendelse af artikel 113, men at regeringen og partierne bag den følte sig forpligtede af den tilslutning, som man tidligere havde givet den socialdemokratiske regering, da det var den, der havde ansvaret for udenrigspolitikken.

Endvidere fulgte regeringen over for markedsudvalget i alle detaljer den fremgangsmåde, som regeringen Anker Jørgensen havde fulgt.

Men så skete der det, at socialdemokratiet kom i opposition, og dér voksede socialdemokratiets forbehold mod anvendelse af artikel 113 og antog langt større dimensioner,